

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bakos Andrea ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Jurida Ferenc ügyvéd által képviselt alperes ellen külön juttatás megfizetése iránt a Tatabányai Munkaügyi Bíróságon 1.M.420/2008. szám alatt megindított, és a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 2.Mf.20.023/2009/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán  
- tárgyaláson kívül - meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2.Mf.20.023/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 8.000 (Nyolcezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra, az abban megjelölt módon az államnak fizessen meg 22.155 (Huszonkétezer-százötvenöt) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

**I n d o k o l á s :**

A felperes a szolgálati panaszának elutasítását követően előterjesztett keresetében 2005. évre vonatkozóan 369.250 forint egyhavi távolléti díjának megfelelő összegű külön juttatás, ennek késedelmi kamata és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Előadta, hogy a hivatásos szolgálati jogviszonya 2005. április 15-én felmentéssel megszűnt. Az alperes a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 61.§ (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a szolgálatteljesítés utolsó napján, vagyis 2004. október 18-án az őt megillető juttatások körében az akkori egyhavi illetménnyel

számított távolléti díjnak megfelelő külön juttatást is fizetett, ami azonban a 2004. évre járó külön juttatás volt, és 2005. január 16-án az illetményemelésből adódó különbözetet is megfizette. Álláspontja szerint a Hszt.-nek a külön juttatásról rendelkező 109.§-át érintő módosítások (2003. évi XCV. törvény, 2004. évi CXXXV törvény, 2005. évi CXVIII törvény) valamint az Alkotmánybíróság 32/2005. (IX.15.) AB határozatában foglaltakra figyelemmel 2005. évre is jogosulttá vált az egyhavi távolléti díjának megfelelő összegű külön juttatásra, annak kifizetését azonban a szolgálati panaszában eredménytelenül kérte.

Az alperes az ellenkérelmében az igény három éven túli előterjesztésére hivatkozott, és a kereset elutasítását kérte.

A Tatabányai Munkaügyi Bíróság az 1.M.420/2008/7. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a felperes igénye 2004. október 18-án vált esedékessé, mivel a Hszt. 61.§-a szerint a szolgálati viszony megszűnésekor a szolgálatteljesítés utolsó napján a hivatásos állomány tagja részére ki kell fizetni az illetményét és egyéb járandóságait. Ehhez képest a felperes a szolgálati panaszát a Hszt. 12.§ (1) bekezdésében a szolgálati viszonnal kapcsolatos igény érvényesítésére meghatározott három éves elévülési időn túl terjesztette elő. A munkaügyi bíróság nem fogadta el a felperesnek a Magyar Köztársaság 2004. évi költségvetéséről és az államháztartás három éves keretéről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 2005. évi CXVIII törvény 38.§ (2) bekezdésére való hivatkozását, amely szerint azon személyek részére akiknek egyhavi külön juttatásra jogosító jogviszonya 2005. január 1-én fennállt, azonban egyhavi külön juttatás kifizetésére 2005. január 17-én nem került sor, 2006. január 16-án köteles volt a munkáltató intézkedni egyhavi külön juttatás kifizetése iránt. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint e törvényi szabályozás folytán az igény esedékességének napja (a szolgálatteljesítés utolsó napja, azaz 2004. október 18-a) nem változott, és csupán megjegyezte, hogy a felperes a három éves elévülési időt 2005. január 17-éhez képest is elmulasztotta.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Komárom-Eszergom Megyei Bíróság a 2.Mf.20.023/2009/4. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Nem fogadta el a felperesnek a Ptk. 326.§ (2) bekezdésére alapítottan az elévülés nyugvását állító érvelését. Abból indult ki, hogy a felperes az Alkotmánybíróság 32/2005. (IX.15.) AB határozatának kihirdetését követően jutott abba a helyzetbe, hogy a 2005. évre járó külön juttatás iránti igényét érvényesítse, a három

éves elévülési idő azonban ehhez képest (2005. január 16.) is eltelt.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a munkaügyi bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereseti kérelmének helytadó határozat meghozatalát kérte.

Jogszabálysértésként a Ptk. 326.§ (1) bekezdésében foglaltak megsértését jelölte meg. Érvelése szerint az igény akkor válik esedékessé, amikor megnyílik a bíróság előtti igényérvényesítés lehetősége. A perbeli esetben ez az időpont az Alkotmánybíróság határozatának kihirdetése, vagyis 2005. szeptember 15., amelyhez képest szolgálati panaszát három éven belül előterjesztette.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében vitatta, hogy az Alkotmánybíróság határozatának kihirdetése az igény esedékességének időpontját befolyásolta volna, erre figyelemmel a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperesnek a költségekben való marasztalását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az irányadó tényállás szerint a felperes hivatásos szolgálati viszonya 2005. április 15-én szűnt meg, az alperes azonban a felmentési idő teljes tartamára felmentette a szolgálatteljesítés alól.

A Hszt. 61.§ (1) bekezdése szerint a szolgálati viszony megszűnésekor a szolgálatteljesítés utolsó napján a hivatásos állomány tagja részére ki kell fizetni az illetményét és egyéb járandóságát.

Az egyéb járandóság körébe tartozó külön juttatás kifizetésének időpontjáról a Hszt. 109.§-a rendelkezik, az ítélkezési gyakorlat egységes azonban abban, hogy a kifizetésre vonatkozó általános szabályhoz képest a jogviszony megszűnésekor a speciális szabály, a perbeli esetben a Hszt. 61.§ (1) bekezdése alkalmazandó, vagyis a szolgálatteljesítés utolsó napján a fegyveres szervnek a hivatásos állomány tagját megillető külön juttatást is ki kellett fizetnie. Ebből következően a felperesnek külön juttatásra való igénye a szolgálatteljesítés utolsó napján esedékessé vált.

A szolgálati viszonnal kapcsolatos igény elévüléséről a Hszt. 12.§-a rendelkezik, amelynek (1) bekezdése szerint az igény elévülése az igény érvényesítésének esedékessé válásától kezdődik.

Az alperes igénye a szolgálatteljesítés utolsó napján esedékessé vált, és egyben megnyílt az igény érvényesítésének a Hszt. szabályai szerinti (szolgálati panasz, bírósági út) lehetősége. A felperesnek az a felülvizsgálati érvelése, hogy a perbeli esetben a jogszabályváltozásokra figyelemmel az igény esedékessé válása és érvényesíthetősége egymástól elvált, nem áll helyt.

A felperes részére fizetendő külön juttatást a szolgálatteljesítés utolsó napján hatályos jogi szabályozás alapján kellett az alperesnek kifizetnie.

A Hszt. 109.§-a ekkor a következőképpen rendelkezett; „A hivatásos állomány tagja minden naptári évben egyhavi távolléti díjnak megfelelő összegű külön juttatásra jogosult, amennyiben január 1-én szolgálati viszonyban áll. A juttatás kifizetéséről január 16-án – amennyiben ez szombatra vagy vasárnapra esik akkor az azt követő első munkanapon – kell rendelkezni. A juttatás mértékének alapja a január hónapra irányadó távolléti díj”.

Mivel a Hszt. 109.§-ának ez a rendelkezése a korábbi szabálynak a 2003. évi XCV törvény által történő módosítása folytán 2004. február 1-jén lépett hatályba, a gyakorlatban kétségtelenül bizonytalanság mutatkozott a külön juttatás (13. havi illetmény) kifizetése terén a közalkalmazottak és köztisztviselők esetében is. A felperes a keresetlevelében elismerte, hogy a 2004. évre járó külön juttatást megkapta, mivel azonban 2005. január 1-jén még szolgálati viszonyban állt semmi akadálya nem volt annak, hogy a 2005. évre járó külön juttatás iránti igényét is érvényesítse. Más megközelítésben a felperesnek 2005. évre járó külön juttatásra vonatkozó igénye nem a későbbi jogszabályi változások illetőleg az Alkotmánybíróság határozatának kihirdetésével keletkezett, ezért a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül hagyta helyben az elsőfokú bíróságnak a felperes keresetét elévülés címén elutasító ítéletét.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275.§ (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárási költségről a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A Legfelsőbb Bíróság a felperes illetékfizetési kötelezettségét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-a alapján állapította meg.

Budapest, 2010. május 26.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró

*A kiadmány hitelével:*

*bírósági tisztviselő*